

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

CAatalogus sancto//rum [et] gestor[um] eor[um]

Petrus <de Natalibus>

Lugduni, 1508

De circuncisione d[omi]ni nostri. Cap[itulum]. xxvij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70797)

lebavit: et toti suo ordini celebrandum indixit. Benedictus papa decimus qui cum multo honore rome susceperat defunctus apparuit socranni episcopo portuensi dicens quod eterne pene dānatus esset: nisi odilonis merita et orationes obtulissent. Sed tamen dudum in purgatorio cruciatus: sperabat eius precibus ad paradysum transire. Que dum iohannes episcopus abbas intinasset: odilo pro etiam pape per seipsum oravit: et cunctis fratribus ordinis idem imposuit. Et post dies modicos eldeberto monacho papa benedictus apparuit nimium fulgens: et maximo cetera mirabiliter e splendente associatus. Qui odilonis monasterium ingressus eidem gratias egit: asserens se ipsius et eius ordinis suffragiis a penis purgatoris liberum. Ante fere quinquennium finis vite sue gravi morbo cruciatus est. Quoties proximus diabolus sibi assistentem terribiliter increpavit cur ante se venire presumpserat: moxque malignus discessit. Sicque sacra sumpta cōione anno domini. M. lviij. etatis autem sue. lxxvij. ordinationis hodie sue. lvi. quiescit in pace. ij. kalē. Januarij. Eadem hora frater gregorio monacho velut stella splendens apparuit: seque ante conspectum dñi beatavita gaudere nunciavit. Eius corpus in ipsa ecclesia sepultum est miraculis clarens. **¶** Die plures elegantes sermones composuit: quos a fratribus eius ordinis sepius per annum legunt. **¶** De circumfione dñi nostri. Cap. xxvij.

Circūfio domini nostri kalē. Januarij. itij. et causis ab ecclesia instituta videtur: videlicet propter festi natiuitatis repetitionem: propter christi a sumptam circumfionem: propter eius sanguinis primam effusionem: et propter noui ministerii impositionem. **¶** Primo ergo celebratur propter natiuitatis domini repetitionem. Nam istud festum improprie vocatur octaua natiuitatis. Nam quod christi natiuitas tendebat ad mortem. Ideo improprie octauam habere dicitur. **¶** Obi ruis enim sanctorum ideo octauam habent: quia ipse tunc nascuntur ea natiuitate que est ad vitam eternam quam octaua resurrectionis significat. Eadem ratione videtur quod natiuitas virginis et iohannis baptiste improprie octauam habent. Similiter nec resurrectio domini: quia iam facta erat ipsa resurrectio in re. Sed nota quod est octaua: supplementis: ueneratōis: deuotionis: et figuratōis. **¶** Octaua supplementis siue repetitionis est octaua natiuitatis: in qua supplemus: quod minus in festo factum fuerat. **¶** officium de parturiente: unde et oratio et responsoria dicitur pertinent ad puerperam virginem: et

officium misse in qua in quibusdam ecclesiis canatur. **¶** Tullum tuum etc. **¶** Octaua ueneratōis est octaua pasche: pentecostes: natiuitas dñe nostre: et iohannis baptiste. **¶** Deuotionis uer cuiuslibet sancti possunt fieri octauae. **¶** Figuratōis sunt octauae institute de sanctis: que significat octauam future in eis resurrectionis: ut est octaua sancti Gregorii: iohannis euangeliste: laurentij: et apostolorum etc. Est ergo istud festum non octaua natiuitatis proprie: sed repetitio siue supplementio illius festi. **¶** Secundo propter a christo assumptam circumfionem: quam christus propter sex causas assumere uoluit. **¶** Primo ratione sui. **¶** s. ut uera carnem assumpsisset ostenderet: ut ex hoc confunderet errorem manicheorum dicentium: christum corpus fantasticum habuisse. **¶** Corpus enim fantasticum nec mutilatur: nec ex eo sanguis effunditur. **¶** Secundo ratione nostri. **¶** Nam quia secundum augustinum. **¶** Omnis christi actio nostra est instructio: ideo circumfio est in carne: ut nos circumfio debere monstraret in mente: et etiam exteriori in opere et sermone. **¶** Circūfio autem nostra exterior debet esse in habitu: ne sit notabilis. **¶** In sermone ne sit reprehensibilis. **¶** Et in actio ne sit contemptibilis: ut. **¶** s. circumfio uisus a supra uisione: auditus a supra auditione etc. Interior autem filius debet esse. **¶** In cogitatione: ut sit sancta. **¶** In affectio: ut sit pura. **¶** Et in intentione: ut sit recta. **¶** Col. ij. **¶** Circūfio est circumfio non manufacta in exploratione carnis: sed circumfio christi. **¶** Tertio ratione iudeorum: ut excusabiles eent. **¶** Si enim circumfio non fuisset: iudei se excusare potuissent de ceteris: dissimilis es patribus: ideo non recipimus etc. **¶** Quarto ratione demonum: ne mysterium incarnationis cognosceret. **¶** Tu enim circumfio sit contra peccatum originale: credidit diabolus? **¶** et hinc si militer peccator esse. **¶** Eadem ratione uoluit matrem desponsatam habere: ut crederet diabolus? **¶** Iesus a ioseph genitum esse. **¶** Quinto ratione perfecte iusticie adimplende. **¶** Sicut enim baptizari uoluit: ut omnem iusticiam adimpleret: sic etiam circumfio: ut eadem nobis humilitate ostenderet. **¶** Sexto ratione legis adimplende siue approbade: quod ei diceret: non uent soluere legem: sed adimplere: si circumfio respicere statim a madati solutione cepisset: ut dicit Ambrosius? **¶** **¶** Por addit septima ratio: quod. **¶** s. octaua die circumfio est: ut spiritualiter inuaret: **¶** in octaua resurrectionis ab omni pena et miseria circumfioemur. **¶** Et hoc debet denotare circumfio: quod fiet octaua die: ut quia mundus decursus sex etatis bus deuoluit: septima cras mortem: octaua resurgentiū: in qua perfecta erit circumfio facta in carne nostra: in qua omnes defectus et miserie precidentur. **¶** Cause autem quare circumfio data fuit: sunt sex: que his uerbis continentur. **¶** Laurentium: signum: meritum: medicina: figura. **¶** Exemplum: fuit olim circumfio dura. **¶** Tertio propter sanguinis christi primam effusionem: **¶** Hodie enim christus sanguinem suum pro uobis fundere

De sanctis in mēse ianuarij occurrētibus Folio. xxvi.

cepte: qui ipm pluries videtis quinq; vicibus p nobis effundere voluit. Primo in circūcisione: quod fuit nostre redemptionis initium. Secundo in oratione: quod fuit nostre redemptionis desiderium. Tertio in flagellatioe: quod fuit nostre redemptionis meritum: qz lutoze eius sanati sumus. Quarto in crucifigione: quod fuit nostre redemptionis precium: tūc em̄ q̄ nō rapuit exoluit. Quinto in lateris aprione: quod fuit nostre redemptionis sacramētū. Inde em̄ exiuit sanguis & aqua: qd figurat nos p aquā baptisimū mūdari debere: quod habet efficaciam a sanguine xp̄i. ¶ Quarto celebrat ppter noui nois impositionē: qz vocatū est nomen eius iesus. ¶ Hoc autē nomen apparet mirabile in figura: in scriptura: & operatura. Primo in figura. figuratū em̄ fuit hoc nomē in ioseph filio iacob: de quo dicit Gen. xli. q̄ pharaō appellauit nomē eius lingua egyptia: saluatorē mūdū. q̄ autē iesus saluator interpretet: ostendit Mat. i. Vocabis nomen eius iesum. Ipse em̄ saluū faciet pplm suū a peccatis eorū. Ioseph igit qui saluator: a pharaone fuit appellatus: figurabat xp̄m: q̄ a deo patre iesus. i. saluator est notat: vt sicut ioseph a fratrib? veditus triginta argētis: egyptū. i. tenebras a repositis famis oppressione liberant: & pplm collecto frumēto refecit. Sic iesus saluator a iudeis emptus rotides nūmis: seculū istū tenebrosū a spūalis inedie tabefactione redemit: & pplm celesti pane: hoc est suo sacratissimo corpore satiāuit. Et sicut ille factus est dñs egypti: & iesus factus est iudex totū seculū. ¶ Item figuratū est hoc nomen in iesu filio num: qui alto nocte dicit ioseph: qui fuit successor moysi in ppli hebreoz ducatu: vt sicut ille pplz dei p desertū educens: eūdē ad terrā pmissam introducere nequit: quod moysi successor eius iesus adimpleuit. Sic per allegoriam moyses quidem populo dei legē dedit: ipm autē saluare non potuit: nec ad pmissam terrā viuētū introduxit: quod iesus saluator: moysi successor legis gratie lato: effuso sanguine suo perfecit. Et sicut ille aperto iordanis fluminis populū ad terram pmissam induxit: sic et iesus iste patefacto baptisimato: quod ad iherosolimam in eodez flumio habuit exordium in christo pplm suū ad eternā gloriā immisit. ¶ Item figuratū est in iesu sacerdote magno: qui post captiuitatē babilonicā pplm in iherosolimā reducēs: repletū reedificauit. pmo Esdr. v. Figurabat em̄ iesum: q̄ est sacerdos in eternū p̄m ordinē melchisedech: qui post diaboli captiuitatē pplz redimēs ad hierl: celestē que est mater nostra per suū sanguinē reposita: & templū militaris ecclesie ppter peccatū hoīs dirupte refecit. ¶ Secundo in scriptura: hoc est ineffabile nomen dñi: quod grece dicit tetragramaton: a terra qd est quattuor: & grammata iherosolimā: quasi deus quattuor litterarū: quod in lamina aurea de precepto sculptum: in

fronte summi sacerdotis pendebat. Et cum inter decem noia hebraica: quibus deus nominatus est: nullū reperiat. iij. litterarū: quod nō sit plurimū vel paucior: solum hoc nomē iesus: in hebreo. iij. litteris inscribit: ses iotb: he: van: he. His em̄ litteris nomen dei ineffabile tetragramaton scriptū fuit: que quattuor littere in lingua nostra sonant principium vite: passionis iste: quasi dicat q̄ iste iesus est principium vite: passionis: id est per passionem. Lū em̄ hebreorum grammatica prepositionibus caret: loco prepositionū: que seruiūt accusatiuo casus: ponunt gentium. ¶ Tertio in operatura: vnde dicit petrus rauennas. Hoc est nomē quod dedit cecis visum: surdis auditum: claudis cursum: sermonē mutis: vitam mortuis: totamq; diaboli potestates virtus huius nominis de obsessis corporibus effugauit &c. ¶ De carne autem circūcisionis domini dicitur: q̄ angelus eam karolo magno detulit: & ipse eaz aquisgrami in ecclesia beate virginis collocauit: quā postea serf transtulisse carolum. Nunc autem dicit esse romē in capella lateran. que dicit sancta sanctorū: vnde ibidem scriptum legitur. Circūcisa caro christi: sandalia clara. Ac vmbilici viger hic precioso cara.

¶ De sancto Basilio episcopo & confessore. Cap. xxvii.

Basilus episcopus et

doctor grecorū: cuius vitas amphilochius iconii episcopus scripsit: de cesarea capadocie oriūsus: septēnis a parentibus suis dijs philosophie traditus: studuit apud Athenas cum Gregorio nazanzeno: et Juliano: et Libanio in doctrinis grecis. Lūq; in scripturis illis ad sensum suum creatorē inuenire non posset: eidem nocte oranti quidam splendor illuxit. et induxit eum ad perlustrandū totius religionis scripturas. P. o. s. fectusq; in egyptum: sacrarum litterarum studio se exercitans: iam mente christianus: reuersus in greciam: multis philosphis viam salutis ostendit. Inter quos Eubolum preceptorē suū disputatē redarguit. Lū quo triduo sine cibo continue permanens: secumq; de diuinis conferens: eum conuertit. Qui omnibus suis pro christo erogatis venerunt Antiochia: vbi et Libanio sophiste et discipulis eius christum predicauerunt. Inde venientes hierosolimam episcopo martiniano baptismum petierunt: qui eos secum duxit ad iordanem. Dumq; Basilius signū fidei a deo peteret: venit super eos lux imensa: sicut fulgur & columba ex fulgure descendens turbauit aquam et auolauit. Ibiq; baptizati antiochia reuersi sunt: vbi sub Deletio episcopo Basilius diaconus ordinatus: Deinde venerit cesaream: vbi eusebio episcopo